

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-548019-I/06/PK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

SEKRETARIA
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 12.02.07
106 ccpnis. m

Warszawa, 07/02/2007

Szanowny Pan
Prof. Ryszard Legutko
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Licze honorowy Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka dotyczące oświadczenia senatora Jana Szafrąncza wspólnie z innymi senatorami podczas 24. posiedzenia Senatu RP w dniu 21 grudnia 2006 roku uprzejmie informuję, że zająłem w tym przedmiocie stanowisko w swoim Komunikacie z dnia 5 stycznia 2007 roku w sprawie domniemanej współpracy ks. abp. Stanisława Wielgusa z komunistyczną Służbą Bezpieczeństwa. Natomiast pismami z dnia 29 grudnia 2006 roku, 8 stycznia oraz 1 lutego 2007 roku udzieliłem odpowiedzi Panu senatorowi Janowi Szafrąncowi oraz innym senatorom z Senatorskiego Klubu Narodowego, którzy w oświadczeniu z dnia 21 grudnia 2006 roku zwrócili się do mnie z apelem o zajęcie stanowiska i obronę godności abp. Wielgusa.

Załącz. 4

Łukasz Jędrzejko

Janusz Kochanowski

Warszawa, 5 stycznia 2006 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO- 548019-1/06/PK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

1174099

**Komunikat Rzecznika Praw Obywatelskich
w sprawie domniemanej współpracy ks. abp. Stanisława Wielgusa
z komunistyczną Służbą Bezpieczeństwa**

W dniu dzisiejszym odbyło się spotkanie Rzecznika Praw Obywatelskich, dr Janusza Kochanowskiego, z osobami poproszonymi przez niego o wstępne zbadanie akt dotyczących domniemanej współpracy ks. abp. Stanisława Wielgusa z komunistyczną Służbą Bezpieczeństwa: red. Zbigniewem Nosowskim, prof. dr hab. Andrzejem Paczkowskim i prof. dr hab. Tomaszem Węclawskim.

Po zapoznaniu się z materiałami Służby Bezpieczeństwa dostępnymi na ten temat w Instytucie Pamięci Narodowej, przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich stwierdzili, że postawione zarzuty nie są bezpodstawne.

W świetle dostępnych dokumentów nie podlega wątpliwości fakt świadomej tajnej współpracy ks. Stanisława Wielgusa ze Służbą Wywiadu (Departament I MSW) w latach 1973-1978. Na ich podstawie nie sposób natomiast jednoznacznie ocenić rzeczywistego zakresu współpracy, jej skutków i szkodliwości dla konkretnych osób. W sposób pośredni dokumenty te wskazują także na współpracę ks. Wielgusa z Wydziałem IV Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Lublinie od roku 1967.

Autentyczność materiałów, z którymi zapoznano się, nie budzi wątpliwości. Bez dodatkowych badań trudniej natomiast wypowiedzieć się na temat ich wiarygodności w kwestiach szczegółowych. Dokumenty te wymagają dalszej gruntownej analizy, skrupulatnej weryfikacji i precyzyjnego opracowania – zwłaszcza w celu zrozumienia pobudek działania ks. Wielgusa. Biorąc pod uwagę te ustalenia, Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, że choć pierwotnie zarzuty opublikowane w „Gazecie Polskiej” nie były udowodnione, należy uznać słuszność działań tej redakcji, która w dramatyczny sposób upomniiała się o znaczenie wartości prawdy w życiu publicznym Rzeczypospolitej.

Rzecznik Praw Obywatelskich sądzi, iż wskazane byłoby, aby Instytut Pamięci Narodowej przeprowadził kompleksowe badania w tej sprawie i ogłosił ich wyniki.

Na podstawie powyższych ustaleń Rzecznik Praw Obywatelskich udzielił odpowiedzi senatorom z Senatorskiego Klubu Narodowego, którzy w oświadczeniu z dnia 21 grudnia 2006 r. zwrócili się do niego z apelem o zajęcie stanowiska i obronę godności abp. Wielgusa. Tym samym działania Rzecznika w tej sprawie będą zakończone.

Janusz Kochanowski.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-548019/06

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 29 grudnia 2006 r.

Panowie Senatorowie:
Jan Szafraniec
Mieczysław Maziarz
Ludwik Zalewski
Adam Biela
Janusz Kubiak
Ryszard Bender
Waldemar Kraska,

członkowie Senatorskiego Klubu
Narodowego

Wielce Szanowni Panowie Senatorowie,

Solidaryzuję się ze skierowanym do mnie oświadczeniem Panów Senatorów z dnia 21 grudnia 2006 roku, w sprawie pomówień przez niektóre media ks. abpa Stanisława Wielgusa o rzekomą współpracę z organami bezpieczeństwa PRL.

Podobnie jak Panowie uważam, że *"nikt nie ma prawa szargania dobrego imienia kogokolwiek bez przeprowadzenia obiektywnego postępowania dowodowego, bez udokumentowania zarzutów i przesądzenia ich zasadności w trybie przepisany prawem"*. Publikowanie tego typu oskarżeń, bez żadnego poparcia ich dowodami, narusza dobre imię abpa Wielgusa, stanowiąc naruszenie jego godności. Tego rodzaju zachowanie wyrządza niepowetowane szkody zarówno Kościołowi Katolickiemu w Polsce, instytucji ważnej dla znacznej większości społeczeństwa, jak i samym mediom, do których zaufanie spada, gdy nie przestrzegają one wymaganych standardów zawodowej staranności. W tym przypadku, ze względu na wagę urzędu metropolii warszawskiej, jest to szczególnie poruszające.

Ponieważ jednak nie chciałbym być posądzony o zajmowanie stanowiska w tej wrażliwej sprawie bez znajomości rzeczy, postanowiłem zwrócić się do powszechnie szanowanych i cieszących się najwyższym autorytetem moralnym i naukowym Panów: Zbigniewa Nosowskiego, redaktora naczelnego miesięcznika "Więź", laureata nagrody Rzecznika Praw Obywatelskich im. Pawła Włodkowica za rok 2006, prof. dr hab. Andrzeja Paczkowskiego z Polskiej Akademii Nauk, b. członka kolegium IPN oraz prof. dr hab. Tomasza Węclawskiego z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu – o zapoznanie się z odpowiednimi materiałami, o ile takie istnieją w Instytucie Pamięci Narodowej, i poinformowanie mnie o ich zawartości. Wówczas też będę mógł podjąć decyzję o kolejnych działaniach, o czym będę Panów Senatorów informował.

Łączę wyrazy szacunku,

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-548019-1/06/PK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

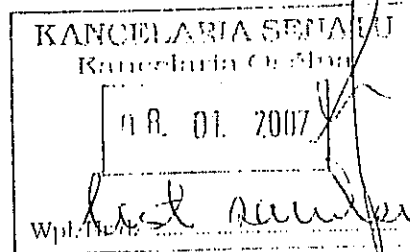
Warszawa, 8 stycznia 2006 r.

Szanowny Pan

Jan Szafraniec

Senator

Rzeczypospolitej Polskiej

Jan Szafraniec
Senat RP
81 011

W świetle ostatnich wydarzeń tj. odwołania ks.abp S. Wielgusa z funkcji metropolity warszawskiego oraz poprzedzających ją ustaleń dwóch komisji, wzięcie w obronę jego dobrego imienia i godności, o co zwracali się do mnie Panowie, w oświadczeniu z 21 grudnia, jest bezprzedmiotowe. Nie zmienia to oczywiście faktu wielorakich zasług Księdza Arcybiskupa na jego długiej drodze życiowej, czemu również powinniśmy oddać sprawiedliwość.

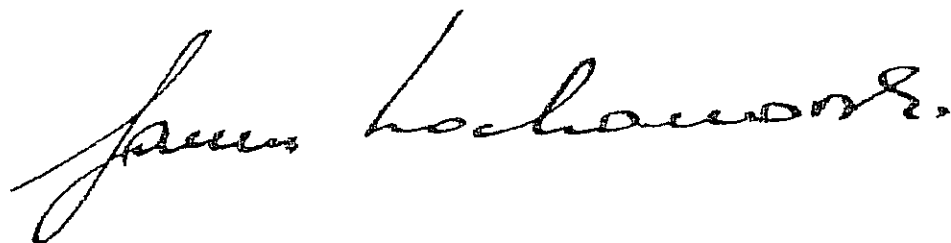
Jako Rzecznik Praw Obywatelskich możliwości swego działania uważam w tej sytuacji za wyczerpane. Pragnę jednocześnie wyrazić przekonanie, iż wydarzenia ostatnich dni, powinny być dla wszystkich obywateli polskich, zarówno wyznania rzymskokatolickiego, przedstawicieli innych wyznań, jak również agnostyków i ateistów, poważną lekcją. Lekcją o fundamentalnej roli prawdy w życiu publicznym.

Szanując zagwarantowaną przez Konstytucję RP oraz Konkordat niezależność Kościoła od Państwa, uważam, że z moralnego punktu widzenia bolesna sprawa tzw. lustracji w Kościele powinna zostać – oczywiście przez sam Kościół – ostatecznie rozstrzygnięta.

Jak pisałem w oświadczeniu wydanym 5 czerwca 2006 roku, jestem „przekonany, że ujawnianie informacji o współpracy duchownych ze służbą bezpieczeństwa nie tylko nie przyniesie szkody Kościołowi, lecz przyczyni się do wzrostu zaufania wiernych wobec swych duszpasterzy.”

Dzięki dalekosiężnej wizji historycznych przywódców: Kard. Stefana Wyszyńskiego i Kard. Karola Wojtyły, dzięki zaangażowaniu i odwadze licznych środowisk katolickich, dziesiątków tysięcy księży, zakonników i zakonnic, a wreszcie dzięki wielomilionowej rzeszy laikatu Kościół stał się w czasach komunistycznych obrońcą praw człowieka, wyrazicielem wolnościowych aspiracji Polaków.

Kościół nie musi się obawiać prawdy o przeszłości, gdyż był wówczas czytelnym znakiem sprzeciwu wobec kłamstwa, zniewolenia i przemocy. Był nim, mimo słabości niektórych duchownych, którzy zdecydowali się na współpracę ze służbami specjalnymi PRL.

A handwritten signature in black ink, reading "Janusz Kubiak". The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'J'.

Do wiadomości:

Mieczysław Maziarz
Ludwik Zalewski
Adam Biela
Janusz Kubiak
Ryszard Bender
Waldemar Kraska,

członkowie Senatorskiego Klubu Narodowego

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-R-070-2/07

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 1 lutego 2007 r.

Szanowny Pan
Jan Szafraniec
Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowny Panie Senatorze,

Dziękując za skierowane do mnie oświadczenie z dnia 25 stycznia b.r., zapewniam Pana, że intencją przyświecającą moim działaniom w sprawie ks. abp. Stanisława Wielgusa była obrona jego dobrego imienia i godności. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich zawsze gotów jestem stawać w obronie tych, którzy mojej pomocy potrzebują.

By wywiązać się z zadania, podjętego przeze mnie w trosce o dobre imię Księdza Arcybiskupa, musiałem jednak oprzeć się na faktach, w których ustaleniu nieoceniony był udział niezależnych ekspertów. Stanowisko komisji zostało, jak Panu Senatorowi wiadomo, potwierdzone przez decyzje Jego Świątobliwości Benedykta XVI.

Sądzę, że żaden z nas nie powinien być plus catholique que le pape.

Z wyrazami szacunku